

L 115 – L – 2

First Year B.A./B.Com. Examination, May/June 2009
(Revised SIM Scheme) DE
LANGUAGE SANSKRIT (Paper – I) (Group – I)
Poetry – Prose – Grammar

Date : 27-5-2009

Max. Marks : 90

Time : 2.00 p.m. to 5.00 p.m.

1. a) ದಿಲೀಪ ಮಹಾರಾಜನ ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ಪಠ್ಯಕ್ರಮಗುಣವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿರಿ. 8
Explain the administration of King Dilipa according to your text.

ಅಥವಾ/OR

ಕಾಶ್ಮೀರದ ವರ್ಣನೆಯನ್ನು ಪಠ್ಯಕ್ರಮಸಾರವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿರಿ.

Explain the description of Kashmir according to the text.

- b) ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡನ್ನು ಕುರಿತು ಅಥವಾ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ: 8

Write short notes on **any two** :

- 1) ಮೈಸೂರುನಗರಮ್ |
- 2) ಸಿದ್ಧಾರ್ಥಸ್ಯ ವಿಹಾರಯಾತ್ರಾ |
- 3) ಕಾಲಿದಾಸಸ್ಯ ವಿನಯಃ |
- 4) ಸುಭಾಷಿತಾನಿ |

2. a) ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡನ್ನು ಭಾಷಾಂತರಿಸಿ ವಿವರಿಸಿರಿ: 8

Translate and explain **any two** :

- 1) ಕಾಲಸ್ಯ ಕಾರಣಂ ರಾಜಾ ಕಾಲೋ ವಾ ರಾಜಕಾರಣಮ್ |
इति ते संशयो मा भूद् राजा कालस्य कारणम् |
- 2) ವೈವಸ್ವತೋ ಮನುರ್ನಾಮ ಮನನೀಯೋ ಮನೀಷಿಣಾಮ್ |
आसीन्महीक्षितामाद्यः प्रणवः छन्दसामिव ॥
- 3) ಇಯಂ ಚ ನಿಷ್ಠಾ ನಿಯತಂ ಪ್ರಜಾನ್ಯಾಂ, ಪ್ರಮಾದ್ಯತಿ ತ್ಯಕ್ತಭಯಶ್ಚ ಲೋಕಃ |
मनांसि शङ्के कठिनानि नृणां स्वस्थास्तथा ह्य ध्वनि वर्तमानाः ॥
- 4) ಶಿಶುಪಾಲಃ ಕ್ರತುಕಾಲೇ ಹರಿಮಹರ್ಷಿ ಗರ್ಹಯನ್ನನರ್ಹೋಕ್ತಯಾ |
तत्क्षणमियाय नाशं न महान्तं क्वापि गर्हेत ॥

P.T.O.

b) ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡನ್ನು ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿರಿ :

8

Annotate **any two** :

- 1) ವಿಜ್ಞಾತಾರಸ್ತು ದುರ್ಲಭಾಃ ।
- 2) ವಾಚಮರ್ಥೋಽನುಧಾವತಿ ।
- 3) ಹೇಮ್ನಃ ಸಂಲಕ್ಷಯತೇ ಹ್ಯಗ್ನೌ ವಿಶ್ವದ್ಧಿಃ ಶ್ಯಾಮಿಕಾಪಿ ವಾ ।
- 4) ಧೀರಃ ಸಮಯಂ ಪ್ರತೀಕ್ಷೇತ ।

3. a) ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ :

20

Answer **any two** questions :

1) 'ಜಾಲಮ್' ಪಾಠದ ಕಥೆಯನ್ನು ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Summarise the story of the lesson 'ಜಾಲಮ್'.

2) ರಾಜನು ಭರ್ಜುವನ್ನು ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದನು ? ವಿವರಿಸಿರಿ.

For what reason King loved Bharju very much ? Explain.

3) ಭೀಷ್ಮ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನು ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿರಿ.

Explain the भीष्मप्रतिज्ञा briefly.

4) 'ಧ್ರುವಸ್ಯ ತಪೋನಿಷ್ಠಾ' ಕಥೆಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Summarise the story of 'ಧ್ರುವಸ್ಯ ತಪೋನಿಷ್ಠಾ'.

b) ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ :

10

Write short notes on **any two** :

- 1) ಕಾದಂಬರಿ ।
- 2) ಸಂಸ್ಕೃತಗದ್ಯಕಾವ್ಯಾನಿ ।
- 3) ಪುರಾಣಾನಿ ।
- 4) ದಶಕುಮಾರಚರಿತಮ್ ।

4. **संस्कृत भाषायाम् द्वयोः लघुटिप्पणीः लिखत :** **10**

- 1) शुकनासः ।
- 2) महाभारतम् ।
- 3) बीरबलः ।
- 4) सुरुचिः ।

5. **ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಭಾಷಾಂತರಿಸಿರಿ :** **10**

Translate into **English** :

अत्रान्तरे तानसेनस्य दशा शोचनीया संवृत्ता । स पत्नी पुत्रादीन् सस्मार अक्बरश्चापशब्दैर्निनिन्द । इतः पारितोषकं प्रतीक्षमाणः सः श्रृङ्खलां पदोदृष्ट्वा व्यथितमना बभूव । किंकर्तव्यविमूढः स पलायने उपायम् एकान्ते बीरबलेन सह आलोचयामास । मित्र बीरबल ! अधुना किं करणीयम् ? राज्ञा कृताम् आज्ञां पालयन्तावावां वञ्चितौ । आवयोरायुषोऽन्त आगत इव प्रतीयते ।

6. **ಯಾವುದಾದರೂ ನಾಲ್ಕನ್ನು ಉತ್ತರಿಸಿರಿ :** **8**

Answer **any four** of the following :

- a) 'रवि' ಅಥವಾ 'शम्भु' ಶಬ್ದದ ಎಲ್ಲಾ ವಿಭಕ್ತಿ ರೂಪಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
Decline 'रवि' or 'शम्भु' in all cases.
- b) 'भू' ಧಾತುವಿನ ಲೋಡ್ ಲಕಾರ 'गम्' ಧಾತುವಿನ ಲಡ್ ಲಕಾರದ ಎಲ್ಲಾ ರೂಪಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
Conjugate fully 'भू' in ಲೋಡ್ ಲಕಾರ or 'गम्' in ಲಡ್ ಲಕಾರ.
- c) **ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡರ ವ್ಯಾಕರಣ ವಿಶೇಷ ತಿಳಿಸಿರಿ :**
Write grammatical peculiarities of **any two** :
 - 1) रामेण सह ।
 - 2) गुरवे नमः ।
 - 3) अलं अत्यादरेण ।
 - 4) नागराजः ।

d) ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡನ್ನು ಸಂಧಿ ಬಿಡಿಸಿ ಹೆಸರಿಸಿರಿ :

Split and name **any two** sandhis :

- 1) वागर्थौ ।
- 2) तन्मात्रम् ।
- 3) कश्चित् ।
- 4) विद्याभ्यासः ।

e) ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಅಲಂಕಾರಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿರಿ :

Give example to **any one** Alankara :

- 1) दीपकम् ।
- 2) अर्थान्तरन्यासः ।
- 3) उपमा ।

f) ಅವರಣದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಶಬ್ದಗಳ ಸರಿಯಾದ ರೂಪಗಳನ್ನು ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿರಿ :

Fill up the blanks with appropriate forms of the words given in the brackets :

- 1) जगतः पितरौ _____ पार्वतीपरमेश्वरौ ।
(वन्द् धातोः लट्)
 - 2) कालाय _____ नमः ।
(तद्)
-